

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЧЕРНІГІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКИ

ЛИСИЧ ТЕТЯНА ГРИГОРІВНА

**«ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ТА КОНТРОЛЮ ДОХОДІВ І
ВИДАТКІВ В БЮДЖЕТНИХ УСТАНОВАХ»
(НА МАТЕРІАЛАХ ГОЛОВНОГО УПРАВЛІННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ ПОЛІЦІЇ В ЧЕРНІГІВСЬКІЙ ОБЛАСТІ)**

на здобуття освітнього ступеню «магістр»
за галуззю знань 071 «Управління та адміністрування»
спеціальністю 071 «Облік і оподаткування»
освітньо-професійною програмою «Облік і оподаткування»

АВТОРЕФЕРАТ

на здобуття освітнього кваліфікаційного рівня «магістр»

Чернігів – ЧНТУ
2020

Випускною кваліфікаційною роботою є рукопис

Робота виконана на кафедрі бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту, факультет обліково-економічний Чернігівського національного технологічного університету Міністерства освіти і науки України

Науковий керівник: д.е.н., професор Гоголь Тетяна Анатоліївна,
Чернігівський національний технологічний університет

Рецензент: начальник відділу управління фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку Головного управління Національної поліції в Чернігівській області Шелестова Валентина Іванівна

Захист відбудеться «20» травня 2020 р. о 09.00 год. на засіданні
екзаменаційної комісії у Чернігівському національному технологічному
університеті

Завідувач кафедри бухгалтерського обліку, оподаткування та аудиту:

Завідувач кафедри к.ф.-м.н., доц. М.Є. Юрченко

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Фінансово-господарська діяльність бюджетних установ має ряд особливостей та відрізняється від діяльності комерційних підприємств. Згідно п. 12 ст. 2 Бюджетного кодексу України бюджетні установи - органи державної влади, органи місцевого самоврядування, а також організації, створені ними у встановленому порядку, що повністю утримуються за рахунок відповідно державного бюджету чи місцевого бюджету. Бюджетні установи є неприбутковими.

Отже, особливістю діяльності бюджетних установ є те, що метою їх діяльності не є отримання прибутку. Функціонують дані установи за рахунок коштів державного або місцевого бюджетів.

Бухгалтерський облік в державному секторі являє собою систему обліку та контролю за наявністю та рухом бюджетних та позабюджетних коштів. Найбільш специфічними об'єктами обліку в бюджетних установах є доходи, видатки і результат виконання кошторису. У системі бухгалтерського обліку в бюджетних установах саме облік доходів та видатків є найбільш складним і відповідальним питанням.

На сьогоднішній день чимало науковців приділяють увагу бухгалтерському обліку саме у державному секторі. Питання обліку та контролю надходжень та видатків у бюджетних установах знайшло відображення у працях таких вчених, як Атамаса П.Й., Бутинця Ф.Ф., Джоги Р.Т., Левицької С.В., Свірко С.В, Леня В.С., Сизоненко О.В. та ін..

Предметом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є організація бухгалтерського обліку і контролю доходів і видатків у бюджетних установах.

Об'єктом дослідження випускної кваліфікаційної роботи є система бухгалтерського обліку і контролю доходів і видатків Головного управління Національної поліції Чернігівської області.

Метою написання випускної кваліфікаційної роботи є вивчення та розробка шляхів вдосконалення системи бухгалтерського обліку і контролю доходів і видатків у бюджетних установах.

Для досягнення вищезазначеної мети необхідно вирішити ряд поставлених **завдань**:

розглянути теоретичні положення організації обліку і контролю доходів і видатків бюджетних установ;

дослідити нормативно-правову базу регулювання діяльності бюджетних установ та організації обліку в бюджетних установах і організаціях;

провести аналіз основних фінансово-економічних показників Головного управління Національної поліції Чернігівської області;

охарактеризувати систему бухгалтерського обліку Головного управління Національної поліції Чернігівської області;

дослідити організацію системи контролю та обліку надходжень та видатків;

вивчити процес відображення у фінансовій звітності наслідків надходжень та видатків;

провести економічний аналіз ефективності діяльності Головного управління Національної поліції Чернігівської області;

розробити пропозиції щодо покращення системи бухгалтерського обліку і контролю надходжень та видатків.

Практична цінність випускної кваліфікаційної роботи полягає в тому, що запропоновані автором в роботі пропозиції щодо удосконалення обліку доходів і витрат в бюджетних установах мають теоретико-практичну цінність та можуть бути використані в господарській діяльності Головного управління Національної поліції Чернігівської області та інших бюджетних установ України.

Під час написання дипломної роботи були використані наступні **методи дослідження**: порівняння - під час дослідження обсягів надходжень

коштів Головного управління Національної поліції Чернігівської області за 2017 – 2019 роки; аналіз і синтез – для оцінки ефективності діяльності та використання бюджетних коштів; індукція, дедукція, узагальнення – при формуванні висновків та пропозицій щодо об’єкта дослідження.

Інформаційною базою дослідження є нормативно – правові акти України, які регламентують облік в бюджетних установах (Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», Бюджетний кодекс України та ін.), статистичні дані, фінансова звітність та кошторисна документація Головного управління Національної поліції Чернігівської області, статті та монографії науковців.

Структура кваліфікаційної роботи визначена метою і завданнями і включає в себе вступ, три розділи, висновки та пропозиції, список використаної літератури та додатки.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи організації обліку і контролю доходів і видатків в бюджетних установах» розглянуто теоретичні положення та зміст категорій доходи і видатки бюджетних установ; проведено огляд існуючих трактувань категорії «доходи» і «видатки»; досліджено нормативно-правове регулювання діяльності бюджетних установ та організації обліку в бюджетних установах і організаціях в цілому та грошового забезпечення поліцейських зокрема.

Установи та організації, які утримуються за рахунок коштів бюджетів, для забезпечення своєї діяльності та виконання покладених на них функцій складають та затверджують кошторис доходів і видатків відповідно з бюджетними призначеннями, які встановлені Законом України “Про Державний бюджет”.

Бюджетне фінансування являє собою безповоротний та безоплатний відпуск коштів з державного та місцевих бюджетів на виконання

загальнодержавних функцій і функцій муніципальних органів та забезпечення діяльності бюджетних установ та організацій.

Загальний фонд бюджету - це всі доходи бюджету, крім тих, що призначені для зарахування до спеціального фонду. Тобто іншими словами це ті кошти, які отримує бюджетна установа з державного чи місцевого бюджетів для виконання покладених на неї функцій. Власні надходження бюджетних установ отримуються додатково до коштів загального фонду бюджету і включаються до спеціального фонду бюджету.

До доходів спеціального фонду бюджету належать власні надходження бюджетних установ. Спеціальний фонд бюджетної установи — це кошти, які надходять із конкретною метою і використовуються на відповідні видатки за рахунок цих надходжень. Доходи спеціального фонду бюджетної установи складаються із власних надходжень бюджетних установ і доходів за іншими надходженнями спеціального фонду. Доходи спеціального фонду бюджетної установи складаються із власних надходжень бюджетних установ і доходів за іншими надходженнями спеціального фонду.

Для більш кращого сприйняття наведено вище інформацію згрупуємо у графічний вигляд. Дані представлені на рисунку 1.

Видатки бюджетних установ – це сума коштів, яка затверджена кошторисом бюджетної установи, для здійснення своєї діяльності та функціонування.

Всі видатки бюджетних установ поділяються на видатки загального фонду та видатки спеціального фонду. Видатки загального фонду – це видатки, які здійснені за рахунок асигнувань загального фонду. Видатки спеціального фонду – це видатки, здійснені за рахунок коштів спеціального фонду бюджетних установ. Обидва види видатків суворо плануються в кошторисі, а бухгалтерський облік цих видатків ведеться роздільно на окремих рахунках. Видатки на утримання бюджетних установ є одним з основних напрямів видатків бюджету.

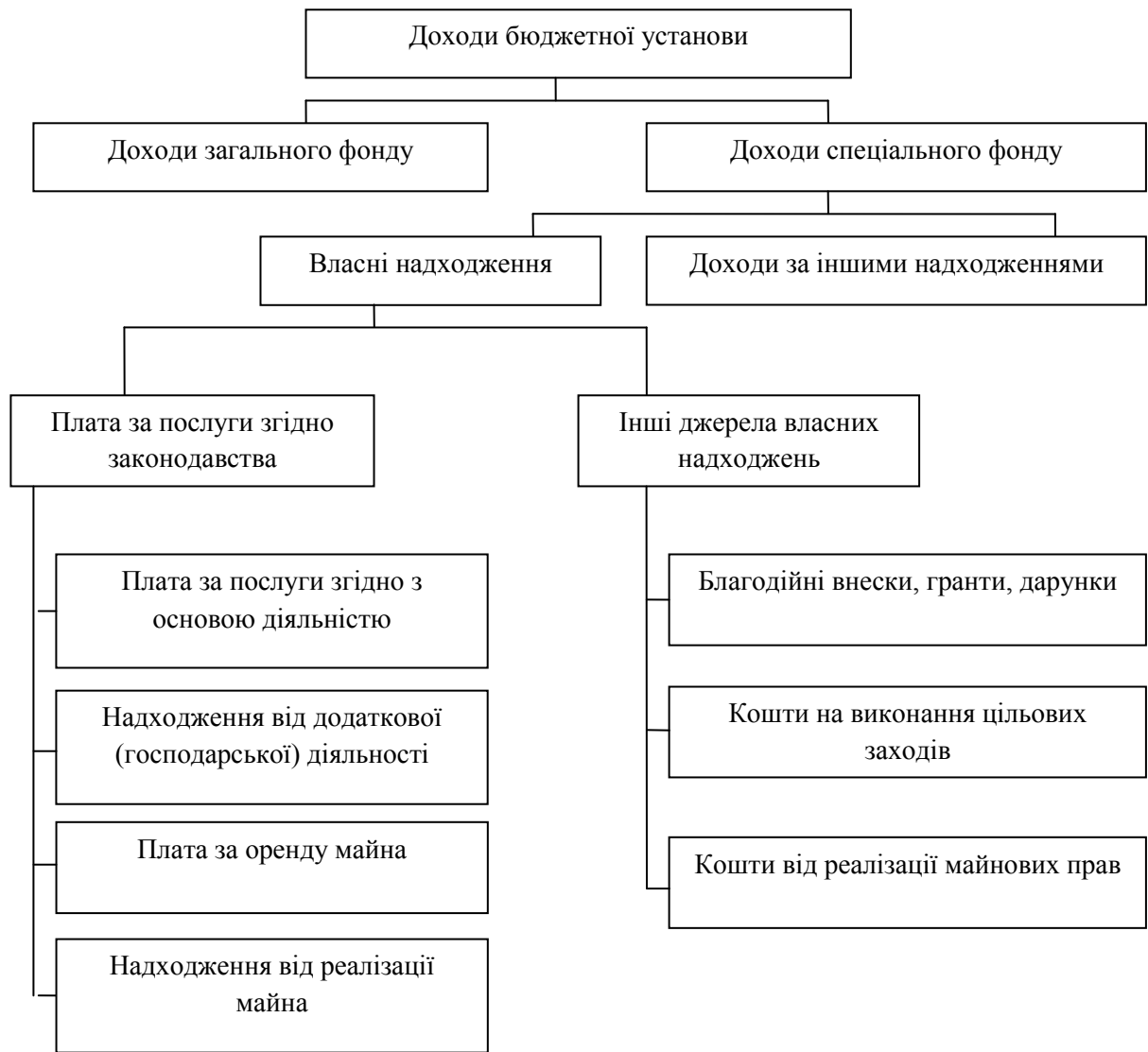

Рис. 1. Класифікація доходів бюджетних установ згідно Бюджетного кодексу України

Також залежно від етапу руху бюджетних коштів видатки класифікуються на касові видатки і фактичні видатки.

Касовими видатками вважаються всі виплати, здійснені з поточних чи реєстраційних рахунків як готівкою, так і шляхом безготівкових перерахувань. Повернення грошових коштів на рахунки приводить до відновлення, тобто зменшення касових видатків. Основним завданням обліку касових видатків є забезпечення контролю за цільовим витрачанням бюджетних коштів відповідно до кошторисних асигнувань.

Фактичні видатки — це дійсні, кінцеві видатки установи, оформлені відповідними документами, разом із видатками за неоплаченими рахунками кредиторів, за нарахованою, але не виплаченою заробітною платою і стипендіями. Ці видатки відображають фактичне виконання норм, затверджених кошторисом, вони є показником кінцевого виконання кошторису установи, тому в разі виконання планового обсягу робіт вони мають відповідати сумах асигнувань за кошторисом.

Як правило, фактичні та касові видатки не збігаються в часі. Якщо і трапляється такий випадок, то такі видатки називають прямими.

Для правильного та своєчасного обліку надходжень та видатків бюджетні установи у своїй діяльності керується певними нормативно – правовими актами, які регулюють складання, розгляд, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ, а також ведення обліку на основі національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, які узгоджені з відповідними Міжнародними стандартами в державному секторі (МСБОДС), що сприяє розумінню національної фінансової звітності установ державного сектору не лише резидентами, а й нерезидентами.

У другому розділі **«Організація обліку та контролю доходів і видатків в ГУ Національної поліції Чернігівської області»** проводиться загальна характеристика діяльності та аналіз фінансово-економічних показників ГУ Національної поліції Чернігівської області; особливості організації відділу фінансового забезпечення ГУ Національної поліції Чернігівської області; здійснена характеристика системи бухгалтерського обліку на ГУ Національної поліції Чернігівської області; досліджено організацію системи контролю та обліку надходжень та видатків; вивчено процес відображення у фінансовій звітності наслідків надходжень та видатків; проведено економічний аналіз ефективності діяльності Головного управління Національної поліції Чернігівської області.

Національна поліція України – центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та громадської безпеки. Завданнями Національної поліції є надання поліцейських послуг у сферах: забезпечення публічної безпеки і порядку; охорони прав і свобод людини, а також інтересів суспільства і держави; протидії злочинності; надання в межах, визначених законом, послуг з допомоги особам, які з особистих, економічних, соціальних причин або внаслідок надзвичайних ситуацій потребують такої допомоги.

Схематична організаційна структура Національної поліції наведено на рисунку 2.

Рис. 2. Структура Національної поліції України

Головне управління Національної поліції Чернігівської області - бюджетна установа, то є певні особливості та специфіка аналізу її основних фінансово-економічних показників. У 2018-2019 роках по всім показникам відбувається зростання (крім чисельності працюючих), що є позитивним фактором розвитку. Відбулося зростання не фінансових активів на 59-60%, а

основних засобів на 62-70%, що свідчить про придбання нових основних засобів та оновлення старих (автомобілі, інвентар, комп'ютерну техніку та ін.). Зросли надходження по фондам, а саме: по загальному фонду - на 14% у 2018 році і на 24% у 2019 році; за іншими джерелами власних коштів – у 4 рази і на 60% відповідно; як плата за послуги – на 31,8% і на 5% відповідно; на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів – на 0,7% та 21,4%.

Аналіз чисельності працюючих та фонду оплати праці свідчить про зростання заробітної плати працюючих, середня заробітна плата в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області зросла оплата поліцейських за 2018 рік на 12% і становила 12 383 грн., у 2019 році на 27% і становила 15752 грн. також зросла оплата праці фахівців та службовців – у 2018 році на 48,5% і у 2019 році – на 20,7%. Отже, аналіз основних показників свідчить про позитивну динаміку фінансової діяльності та стабільний подальший розвиток фінансування Національної поліції.

Департамент фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку Міністерства внутрішніх справ України є самостійним структурним підрозділом апарату Міністерства внутрішніх справ України. Основними завданнями Департаменту є: організація фінансового забезпечення діяльності системи МВС, бюджетних установ підприємств та організацій, що належать до сфери управління МВС; формування показників бюджету, фінансування, використання бюджетних коштів; організація оплати праці та соціальних виплат.

Бухгалтерський облік в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області ведеться з використанням комп'ютерної програми «Комплексна система автоматизації управління бюджетною установою Парус-Бюджетна установа, версія 8». Підключено до даної системи 29 робочих місць. ГУНП забезпечує за допомогою автоматизованих засобів обробки інформації накопичення, узагальнення та зберігання операцій про

виконання кошторисів, а також іншої інформації, яка не належить до виконання кошторисів.

Основні бухгалтерські проводки по відображенню асигнувань за загальним фондом державного бюджету наведено в таблиці 1.

Таблиця 1.

Основні бухгалтерські проводки по відображенню асигнувань за загальним фондом державного бюджету

Господарська операція	Дебет	Кредит
Асигнування за відомчою структурою		
Головним розпорядником отримані кошти на особовий рахунок на власні потреби та для переказу розпорядникам другого рівня	2314	6611
Відображені кошти головного розпорядника на власні потреби	2313*	2314*
Кошти головного розпорядника на власні потреби включаються до доходів майбутніх періодів	6611	6911
Головний розпорядник переказує кошти розпоряднику грошових коштів другого рівня	6611	2314
Отримані розпорядником другого рівня грошові кошти на власні потреби та для переказу розпорядникам третього рівня	2314	6611
Відображені кошти розпорядника другого рівня на власні потреби	2313	2314
Кошти розпорядника другого рівня на власні потреби включаються до доходів майбутніх періодів	6611	6911
Розпорядник другого рівня переказує кошти розпоряднику грошових коштів третього рівня	6611	2314
Отримані розпорядником третього ступеню грошові кошти на власні потреби установи включаються до доходів майбутніх періодів	2313	6911
2. Пряме асигнування через органи Держказначейства		
Отримані кошти на реєстраційний рахунок розпорядника коштів	2313	6911

Аналіз динаміки та структури надходжень в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області свідчить, що 90-98% фінансування припадає на загальний фонд і 2-10% - становить спеціальний фонд. Така структура доходів є типовою для переважної більшості бюджетних установ, в

тому числі для Головного управління Національної поліції Чернігівської області. Загальний обсяг фінансування у 2019 році порівняно з 2017 роком підвищився на 53% за рахунок збільшення надходжень загального фонду (на 42%). Сама структура фінансування протягом досліджуваного періоду залишається відносно стабільною (таблиця 2).

Таблиця 2

Структура надходжень Головного управління національної поліції
Чернігівської області (по факту)

Джерело надходжень	Абсолютне значення, грн.			Абсолютне відхилення, 2019/2017 рр.	Темп росту,%
	2017 рік	2018 рік	2019 рік		
Загальний фонд	443804790	507842253	630540524	186735734	142,1
Спеціальний фонд, в т.ч.:					
надходження за іншими джерелами власних коштів	9627592	38851080	63336380	53708788	657,9
надходження коштів як плата за послуги	466658	615001	649314	182656	139,1
надходження коштів на виконання програм соціально-економічного та культурного розвитку регіонів	563679	567685	689000	125321	122,2
Всього	454462719	547876019	695215218	240752499	153,0

Аналіз динаміки видатків протягом досліджуваного періоду свідчить про загальне зростання видатків (на 42,1%), однак за окремими видатками відбувається зростання, а за іншими - зменшення видатків. Найбільше зростання (на 60-70%) відбулося на видатки за заробітною платою, на медикаменти та соціальне забезпечення працівників та військовослужбовців. На 42-46% відбулося зростання на грошове забезпечення військовослужбовців та оплату комунальних послуг та енергоносії. Зниження видатків на 5-10% відбулося на продукти харчування та відрядження. Найбільше зниження видатків (на 80-85%) відбулося дослідження і розробки

по реалізації державних програм та інші поточні видатки. За іншими статтями видатків відбулися незначні зміни у бік зростання.

Аналіз структури видатків загально фонду Головного управління Національної поліції Чернігівської області свідчить, що найбільшу питому вагу у видатках становить оплата праці і нарахування (92-99%), з яких 4-5% - посадовий оклад, 70-72% - грошове забезпечення військовослужбовців, 13-14% нарахування на оплату праці. Видатки на товари і послуги становить 5-7% від загальної ваги всіх видатків бюджетного року. Видатки за іншими статтями становлять незначну суму, відповідно їх питома вага 0,01-3% від загальної суми всіх видатків.

У третьому розділі **«Шляхи та напрями удосконалення організації обліку доходів і видатків ГУ Національної поліції Чернігівської області»** наведено заходи по удосконаленню організації обліку доходів і видатків в бюджетних установах в цілому та ГУ Національної поліції Чернігівської області зокрема.

В роботі визначено напрямками удосконалення обліку у державних установах, які полягають у наступному: пристосування нормативно-правової бази з обліку видатків до вимог міжнародних стандартів обліку у державному секторі; удосконалення меморіально-ордерної форми обліку, яка використовується на даний час у бюджетних установах; запровадження порядку управління обліком, здійснюваний за методом нарахування; підвищення кваліфікації працівників, які будуть задіяні у реалізації заходів з модернізації обліку.

Запропоновано здійснити заходи щодо покращення роботи служби внутрішнього контролю та поділити її на дві системи: бухгалтерський та адміністративний контроль.

Бухгалтерський контроль в ГУ Національної поліції Чернігівської області має на меті надання впевненості у операціях, що були здійснені, були дозволені керівництвом установи; операціях, що відображаються та оцінюються відповідно до вимог облікової політики установи та бюджетного

законодавства; існуючій систематичності аналітичного обліку використанні основних фондів установи, що припустиме лише у випадку отримання дозволу від керівництва ГУНП Чернігівської області.

Система адміністративного контролю в ГУ Національної поліції Чернігівської області має включати такі елементи: побудову організаційної структури Головного управління Національної поліції Чернігівської області; порядок затвердження і делегування повноважень та обов'язків працівників установи; вибір методів контролю, що вживаються керівництвом для проведення аналізу результатів діяльності; додержання принципів та застосування практики у сфері трудових відносин; моніторинг діючої системи бухгалтерського обліку, принципи його здійснення та заходи контролю.

Запропонована служба внутрішнього контролю має функціонувати за двома напрямками: виявлення недоліків та можливих помилок та дослідження причин їх виникнення та шляхи усунення.

Крім того, надано практичні рекомендації щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області, а саме: оновлення комп'ютерної техніки, удосконалення структури та змісту Наказу про облікову політику, удосконалення посадових інструкцій управління фінансового забезпечення, покращення рівня внутрішнього контролю в бюджетній установі, підвищити професійно-кваліфікаційний рівень бухгалтерів у сфері обліку в державному секторі та нових форм звітності, запровадження системи управлінського обліку та удосконалення системи внутрішнього контролю.

Практичні рекомендації щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області наведено у таблиці 3.

Практичні рекомендації щодо удосконалення організації обліку та
внутрішнього контролю в Головному управлінні Національної поліції
Чернігівської області

Пропозиції	Напрями досягнення
Оновлення комп'ютерної техніки	Підвищення продуктивності роботи бухгалтерії
	Зменшення затрат часу на кооперацію між відділами
	Закупівля сучасного програмного продукту, що призведе до більшої автоматизації.
Удосконалення структури та змісту Наказу про облікову політику	Визначення відповідності обраної облікової політики вимогам законодавства
	Забезпечення раціональної побудови та організації бухгалтерського обліку
	Доповнити розділами з податкового обліку та управлінського обліку.
Удосконалення посадових інструкцій управління фінансового забезпечення	До посадової інструкції додати розділи: 1) обов'язки працівника; 2) відповідальність за виконання посадових обов'язків
Покращення рівня внутрішнього контролю в бюджетній установі	Затвердити відповідального за контроль за видатками в установі; Контроль за використанням державних ресурсів; Контроль за прозорістю цільового використання ресурсів
Підвищити професійно-кваліфікаційний рівень бухгалтерів у сфері обліку в державному секторі у зв'язку з введенням нових НП(С)БДС у 2015 році та нових форм звітності	Проведення семінарів, конференцій, консультацій для працівників фінансово-бухгалтерської служби щодо змін в нормативно-правовій базі
	Зменшення помилок при веденні обліку та складанні фінансової звітності
Запровадження системи управлінського обліку	Розробка для кожного відділу внутрішніх документів-кошторисів Визначення центрів відповідальності в межах кожного підрозділу управління
Удосконалення системи внутрішнього контролю	Чіткий розподіл відповідальності Виявлення недоліків та можливих помилок Контрольні заходи щодо перевірки видатків Поточний та підсумковий аналіз відхилень від планових показників

ВИСНОВКИ

Бухгалтерський облік в державному секторі має свої особливості та відрізняється від обліку в приватному секторі. Одним із важливих моментів бухгалтерського обліку в державному секторі є облік надходжень та

видатків. Надходження та видатки є одними з найважливіших показників фінансово-господарської діяльності бюджетних установ. Вони є основою для визначення результатів виконання кошторису та його аналізу.

Бюджетне фінансування являє собою безповоротний та безоплатний відпуск коштів з державного та місцевих бюджетів на виконання загальнодержавних функцій і функцій муніципальних органів та забезпечення діяльності бюджетних установ та організацій.

Для правильного та своєчасного обліку надходжень та видатків бюджетні установи у своїй діяльності керуються певними нормативно – правовими актами, які регулюють складання, розгляд, затвердження та основні вимоги до виконання кошторисів бюджетних установ, а також ведення обліку на основі національних стандартів бухгалтерського обліку в державному секторі, які узгоджені з відповідними Міжнародними стандартами в державному секторі (МСБОДС), що сприяє розумінню національної фінансової звітності установ державного сектору не лише резидентами, а й нерезидентами.

Національна поліція України – центральний орган виконавчої влади, який служить суспільству шляхом забезпечення охорони прав і свобод людини, протидії злочинності, підтримання публічного порядку та громадської безпеки. Головне управління Національної поліції Чернігівської області - бюджетна установа, то є певні особливості та специфіка аналізу її основних фінансово-економічних показників. У 2018-2019 роках по всім показникам відбувається зростання (крім чисельності працюючих), що є позитивним фактором розвитку. Відбулося зростання не фінансових активів на 59-60%, а основних засобів на 62-70%, що свідчить про придбання нових основних засобів та оновлення старих (автомобілі, інвентар, комп'ютерну техніку та ін.).

Департамент фінансового забезпечення та бухгалтерського обліку Міністерства внутрішніх справ України є самостійним структурним підрозділом апарату Міністерства внутрішніх справ України. Основними

завданнями Департаменту є: організація фінансового забезпечення діяльності системи МВС, бюджетних установ підприємств та організацій, що належать до сфери управління МВС; формування показників бюджету, фінансування, використання бюджетних коштів; організація оплати праці та соціальних виплат.

Бухгалтерський облік в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області ведеться з використанням комп'ютерної програми «Комплексна система автоматизації управління бюджетною установою Парус-Бюджетна установа, версія 8». Підключено до даної системи 29 робочих місць. ГУНП забезпечує за допомогою автоматизованих засобів обробки інформації накопичення, узагальнення та зберігання операцій про виконання кошторисів, а також іншої інформації, яка не належить до виконання кошторисів.

Аналіз динаміки та структури надходжень в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області свідчить, що 90-98% фінансування припадає на загальний фонд і 2-10% - становить спеціальний фонд. Така структура доходів є типовою для переважної більшості бюджетних установ, в тому числі для Головного управління Національної поліції Чернігівської області. Загальний обсяг фінансування у 2019 році порівняно з 2017 роком підвищився на 53% за рахунок збільшення надходжень загального фонду (на 42%). Сама структура фінансування протягом досліджуваного періоду залишається відносно стабільною.

Аналіз динаміки видатків протягом досліджуваного періоду свідчить про загальне зростання видатків (на 42,1%), однак за окремими видатками відбувається зростання, а за іншими - зменшення видатків. Найбільше зростання (на 60-70%) відбулося на видатки за заробітною платою, на медикаменти та соціальне забезпечення працівників та військовослужбовців. На 42-46% відбулося зростання на грошове забезпечення військовослужбовців та оплату комунальних послуг та енергоносії. Зниження видатків на 5-10% відбулося на продукти харчування та відрядження.

Найбільше зниження видатків (на 80-85%) відбулося дослідження і розробки по реалізації державних програм та інші поточні видатки. За іншими статтями видатків відбулися незначні зміни у бік зростання.

Аналіз структури видатків загально фонду Головного управління Національної поліції Чернігівської області свідчить, що найбільшу питому вагу у видатках становить оплата праці і нарахування (92-99%), з яких 4-5% - посадовий оклад, 70-72% - грошове забезпечення військовослужбовців, 13-14% нарахування на оплату праці. Видатки на товари і послуги становить 5-7% від загальної ваги всіх видатків бюджетного року. Видатки за іншими статтями становлять незначну суму, відповідно їх питома вага 0,01-3% від загальної суми всіх видатків.

В роботі визначено напрямками удосконалення обліку у державних установах, які полягають у наступному: пристосування нормативно-правової бази з обліку видатків до вимог міжнародних стандартів обліку у державному секторі; удосконалення меморіально-ордерної форми обліку, яка використовується на даний час у бюджетних установах; запровадження порядку управління обліком, здійснюваний за методом нарахування; підвищення кваліфікації працівників, які будуть задіяні у реалізації заходів з модернізації обліку.

Запропоновано здійснити заходи щодо покращення роботи служби внутрішнього контролю та поділити її на дві системи: бухгалтерський та адміністративний контроль.

Бухгалтерський контроль в ГУ Національної поліції Чернігівської області має на меті надання впевненості у операціях, що були здійснені, були дозволені керівництвом установи; операціях, що відображаються та оцінюються відповідно до вимог облікової політики установи та бюджетного законодавства; існуючій систематичності аналітичного обліку використанні основних фондів установи, що припустиме лише у випадку отримання дозволу від керівництва ГУНП Чернігівської області.

Система адміністративного контролю в ГУ Національної поліції Чернігівської області має включати такі елементи: побудову організаційної структури Головного управління Національної поліції Чернігівської області; порядок затвердження і делегування повноважень та обов'язків працівників установи; вибір методів контролю, що вживаються керівництвом для проведення аналізу результатів діяльності; додержання принципів та застосування практики у сфері трудових відносин; моніторинг діючої системи бухгалтерського обліку, принципи його здійснення та заходи контролю.

Запропонована служба внутрішнього контролю має функціонувати за двома напрямками: виявлення недоліків та можливих помилок та дослідження причин їх виникнення та шляхи усунення.

Крім того, надано практичні рекомендації щодо удосконалення організації обліку та внутрішнього контролю в Головному управлінні Національної поліції Чернігівської області, а саме: оновлення комп'ютерної техніки, удосконалення структури та змісту Наказу про облікову політику, удосконалення посадових інструкцій управління фінансового забезпечення, покращення рівня внутрішнього контролю в бюджетній установі, підвищити професійно-кваліфікаційний рівень бухгалтерів у сфері обліку в державному секторі та нових форм звітності, запровадження системи управлінського обліку та удосконалення системи внутрішнього контролю.

АНОТАЦІЯ

Лисич Т.Г. «Організація обліку та контролю доходів і видатків в бюджетних установах» (на матеріалах Головного управління Національної поліції в Чернігівській області). – Рукопис.

Випускна кваліфікаційна робота на здобуття освітнього ступеню «магістр» за спеціальністю 071 «Облік і оподаткування». – Чернігівський національний технологічний університет. – Чернігів, 2020.

Випускна кваліфікаційна робота присвячена обґрунтуванню теоретико-методичних засад і розробці науково-практичних рекомендацій, спрямованих на вдосконалення організації обліку та контролю доходів і видатків в бюджетних установах.

Розглянуто теоретичні положення та зміст категорій доходи і видатки бюджетних установ; проведено огляд існуючих трактувань категорії «доходи» і «видатки»; досліджено нормативно-правове регулювання діяльності бюджетних установ та організації обліку в бюджетних установах і організаціях в цілому та грошового забезпечення поліцейських зокрема.

Проведено аналіз загальної характеристики діяльності та аналізу фінансово-економічних показників ГУ Національної поліції Чернігівської області; особливостей організації відділу фінансового забезпечення ГУ Національної поліції Чернігівської області; здійснено аналіз особливостей системи бухгалтерського обліку на ГУ Національної поліції Чернігівської області; досліджено організацію системи контролю та обліку надходжень та видатків; вивчено процес відображення у фінансовій звітності наслідків надходжень та видатків; проведено економічний аналіз ефективності діяльності Головного управління Національної поліції Чернігівської області.

Наведено заходи по удосконаленню організації обліку доходів і видатків в бюджетних установах в цілому та ГУ Національної поліції Чернігівської області зокрема. За результатами дослідження сформульовані пропозиції щодо: підвищення кваліфікації працівників, які будуть задіяні у реалізації заходів з модернізації обліку; покращення роботи служби внутрішнього контролю (поділ на дві системи: бухгалтерський та адміністративний контроль); удосконалення порядку затвердження і делегування повноважень та обов'язків працівників відділу фінансового забезпечення; вибору методів контролю, що вживаються керівництвом для проведення аналізу результатів діяльності; додержання принципів та застосування практики у сфері трудових відносин; моніторинг діючої

системи бухгалтерського обліку, принципів його здійснення та заходів контролю.

Ключові слова: облік, аналіз, контроль, бюджетна установа, організація обліку, доходи, витрати, кошторис, виконання кошторису.